

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра «Менеджмент»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри, д.е.н., професор

 Світлана НЕСТЕРЕНКО

« 31 » серпня 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Організація виробництва»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності

073 «Менеджмент» за ОПП Менеджмент

(на основі повної загальної середньої освіти та

ОКР «Молодший спеціаліст»)

факультет економіки та бізнесу

2021 – 2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація виробництва» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за ОПП Менеджмент (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст») – Мелітополь, ТДАТУ – 13с.

Розробник: к.е.н., доцент Ірина АГЕСЕВА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Менеджмент»

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри менеджменту,

д.е.н., професор Світлана НЕСТЕРЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 073 «Менеджмент» ступеня вищої освіти «Бакалавр» за ОПП Менеджмент (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст»)

Протокол від «02» вересня 2021 року № 1

Голова, доцент Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів -4	Галузь знань 07 "Управління та адміністрування " (шифр і назва)	За вибором студента	
Загальна кількість годин – 120годин	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		3 курс / 1С	6 / 2-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 4 год. самостійна робота студента – 5,2 год.	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	26 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	26 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	68 год.
		Форма контролю: екзамен	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – формування теоретичних знань і навичок із раціональної організації виробництва та використання методів підвищення ефективності функціонування підприємства.

Завдання курсу є вивчення: основних понять, систем і інструментарію організації виробництва; особливостей структури та принципових засад функціонування виробничих систем; закономірностей розвитку та функціонування виробничого процесу в просторі і часі.

У результаті вивчення дисципліни **студент повинен**

знати:

- теоретичні основи організації виробництва;
- організацію комплексної підготовки виробництва та процес організаційного проектування та раціоналізації виробничих систем;
- організацію діяльності підрозділів основного виробництва та виробничої інфраструктури підприємства.
- організацію трудових процесів і робочих місць;

вміти:

- впроваджувати заходи, які спрямовані на гармонійне поєднання типів і методів організації виробництва з метою забезпечення оптимізації виробничих процесів, ефективного використання їх основних елементів та досягнення високих виробничих і економічних показників в діяльності підприємства;
- обґрунтовувати організаційні заходи щодо забезпечення зростання продуктивності праці шляхом удосконалення її організації, високої якості виробленої продукції та її конкурентоспроможності;
- розробляти та економічно обґрунтовувати доцільність впровадження організаційних проектів з розвитку виробничих систем підприємства.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації виробництва

Тема 1. Організаційні основи виробництва [3, с. 5-26]

Сутність і суспільне значення виробництва. Завдання «Організації виробництва» на сучасному етапі. Основні положення теорії організації. Предмет навчальної дисципліни. Методи і прийоми дослідження організації виробництва. Зміст й порядок вивчення дисципліни. Історія розвитку теорії та практики організації виробництва.

Тема 2. Виробничі системи і процеси [3, с. 27-58; 8, с. 25-39; 10, с.13-32]

Поняття виробничої системи, її складові елементи та структура. Класифікація виробничих систем. Взаємодія виробничої системи із зовнішнім середовищем. Закони формування і функціонування виробничих систем. Закони статистики організації виробничих систем. Закони розвитку виробничих систем.

Принципи організації виробничих систем. Поняття системи ведення господарства. Її роль в організації діяльності різних видів сільськогосподарських підприємств. Фактори, що визначають формування системи ведення господарства.

Підприємство – складна виробнича система. Види продукції. Види сільськогосподарських підприємств і об'єднань та їх організаційно-економічні основи.

Сутність та види технології. Технологічний процес та його види. Сутність, зміст і структура виробничого процесу. Класифікація виробничих процесів. Принципи раціональної організації виробничого процесу. Виробнича операція. Планування виробничого процесу.

Тема 3. Організація трудових процесів і робочих місць[1, с. 95-134; 8, с. 153-182; 10, с. 146-154]

Загальна характеристика трудових процесів. Методи аналізу трудового процесу. Раціоналізація та проектування методів і прийомів праці. Основи проектування трудового процесу. Сутність, цілі і завдання організації праці. Форми організацій праці. Поділ і кооперування праці, їх форми та межі.

Суть і роль робочого місця у виробничому процесі. Організація і обслуговування робочих місць. Класифікація робочих місць. Вимоги до організації робочого місця як системи праці.

Тема 4. Нормування праці[1, с. 135-165; 10, с.156-171]

Сутність нормування праці. Завдання та зміст нормування праці. Об'єкт і предмет нормування. Система норм праці. Класифікація затрат робочого часу. Аналіз трудових процесів і затрат робочого часу. Визначення норм праці. Трудомісткість продукції та її організаційно-економічне значення. Призначення та класифікація нормативів праці.

Тема 5. Організація виробничого процесу в часі [1, с. 191-220; 8, с. 216-237]

Сутність, структура та характеристика виробничих циклів. Структура виробничого циклу. Види виробничих структур підприємства. Розрахунок тривалості простого виробничого процесу. Розрахунок тривалості складного виробничого процесу.

Тема 6. Організація галузей рослинництва[6, с.277-352; 5, с. 259-330]

Організація системи сівозмін та структури посівних площ. Організація основних виробничих процесів в рослинництві.

Організація кормовиробництва. Поняття принципи організації кормової бази та кормовиробництва. Джерела надходження кормів. Типи кормовиробництва і годівлі.

Організація овочівництва. Організація садівництва і виноградарства.

Змістовий модуль 2 Організація діяльності підрозділів основного виробництва та виробничої інфраструктури

Тема 7. Організація галузей тваринництва [6, с. 353-423; 5, с. 335-394]

Організація відтворення стада. Організаційно-економічне обґрунтування структури та обороту стада. Організація скотарства. Організація свинарства. Організація птахівництва. Організація вівчарства.

Тема 8. Організація допоміжних виробництв [3, с. 221-263; 10, с.244-252]

Суть та місце технічного обслуговування в системі основного виробництва. Забезпечення виробництва технічним оснащенням. Ремонтне обслуговування устаткування. Енергетичне забезпечення виробництва.

Тема 9. Організація обслуговуючих господарств[3, с. 264-288; 10, с.253-259]

Завдання та структура транспортного господарства. Система організації внутрішньозаводських транспортних потоків. Класифікація транспортних засобів. Показники використання транспортних засобів.

Матеріальне обслуговування виробництва. Мета і завдання матеріального забезпечення. Структурні елементи складського господарства. Класифікація складів. Оснащення складів.

Тема 10. Одиничний та партійний методи організації виробництва[3, с. 289-318]

Сутність і умови вибору організаційного методу. Одиничний, партійний та потоковий методи організації виробництва. Організація непотокового виробництва. Основні ознаки непотокового методу. Партійний метод обробки.

Тема 11. Потокове та автоматизоване виробництво[3, с. 319-359;8,с.247-272; 10, с. 37-49]

Сутність і характерні ознаки потокового методу. Класифікація поточкових ліній. Основні параметри потокової лінії. Методика розрахунку параметрів поточкових ліній. Удосконалення поточкових методів.

Загальна характеристика та види автоматизованих ліній. Автоматизація виробничих процесів. Автоматичні лінії.

Тема 12. Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції [3, с. 360-416; 8,с.304-325; 10,с.185-198]

Якість продукції і послуг. Основні вимоги до якості продукції. Класифікація показників якості. Засоби вимірювання та методи оцінювання якості. Стандартизація процесів, продукції, послуг. Моделі системи якості. Елементи системи якості. Документація системи якості. Контроль якості та випробування продукції.

Конкурентоспроможність продукції. Сутність і завдання сертифікації продукції. Сертифікація систем якості.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			години				балів
			лк	лаб	сем(пр.)	СРС	
<i>Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи організації виробництва»</i>							
1	Лекція 1	Організаційні основи виробництва	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Виробничий процес та організаційні типи виробництва	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 1	Робота на освітньо-інформаційному порталі, презентації	-	-	-	4,5	1,4
2	Лекція 2	Виробничі системи і процеси	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Організація трудових процесів і робочих місць	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 2	Робота на освітньо-інформаційному порталі, презентації	-	-	-	4,5	1,4
3	Лекція 3	Організація трудових процесів і робочих місць	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Нормування праці	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 3	Робота на освітньо-інформаційному порталі, презентації	-	-	-	4,5	1,4
4	Лекція 4	Нормування праці	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Організація виробничого процесу в часі	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 4	Робота на освітньо-інформаційному порталі, презентації	-	-	-	4,5	1,4
5	Лекція 5	Організація виробничого процесу в часі	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Удосконалення організації виробництва продукції рослинництва	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 5	Робота на освітньо-інформаційному порталі, презентації	-	-	-	4,5	1,4
6	Лекція 6	Організація галузей рослинництва	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Удосконалення організації виробництва продукції рільництва	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 6	Робота на освітньо-інформаційному порталі, презентації	-	-	-	4,5	1,25
7	Лекція 7	Організація галузей рослинництва	2	-	-	-	-
	Практичне	Удосконалення організації	-	-	2	-	3

	заняття 7	виробництва продукції тваринництва					
	Самостійна робота 7	Робота на освітньо-інформаційному порталі, презентації					1,6
8-9	Самостійна робота 8	Робота на освітньо-інформаційному порталі, підготовка до ПМК	-	-	-	4,5	-
	ПМК-1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1- 64 год.			14	-	14	36	35
Змістовний модуль 2. «Організація діяльності підрозділів основного виробництва та виробничої інфраструктури»							
10	Лекція 8	Організація галузей тваринництва	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Удосконалення організації виробництва продукції тваринництва	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 9	Робота на освітньо-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,6
11	Лекція 9	Організація допоміжних виробництв	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Удосконалення організації виробництва продукції тваринництва	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 10	Робота на освітньо-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,6
12	Лекція 10	Організація обслуговуючих господарств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Удосконалення організації виробництва продукції тваринництва	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 11	Робота на освітньо-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,6
13	Лекція 11	Одиничний та партійний методи організації виробництва	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 11	Організація допоміжних та обслуговуючих господарств	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 11	Робота на освітньо-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,6
14	Лекція 12	Потокове та автоматизоване виробництво	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 12	Одиничний та партійний методи організації виробництва	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 13	Робота на освітньо-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,6
15	Лекція 13	Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції	2	-	-	-	-
	Практичне	Організація контролю якості	-	-	2	-	2,5

	заняття 13	продукції					
	Самостійна робота 15	Робота на освітньо- інформаційному порталі	-	-	-	4	2
16-17	Самостійна робота 16	Робота на освітньо- інформаційному порталі, підготовка до ПМК	-	-	-	4	-
	ПМК-2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
<i>Всього за змістовий модуль 2- 56 год.</i>			12	-	12	32	35
<i>Екзамен</i>							30
<i>Всього з навчальної дисципліни – 120год.</i>			26	-	26	68	100

**5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1**

1. Сутність організації виробництва.
2. Виробництво і виробнича діяльність.
3. Виробничі системи.
4. Підприємство - складна виробнича система.
5. Виробничий процес і його структура.
6. Сутність та види технології.
7. Принципи раціональної організації виробничого процесу.
8. Організаційні типи виробництва.
9. Загальна характеристика трудових процесів.
10. Сутність, цілі і завдання організації праці.
11. Поділ праці та її види.
12. Кооперація праці та її форми.
13. Організаційні форми праці.
14. Колективна форма праці.
15. Сутність та види робочих місць.
16. Оснащення та обслуговування робочого місця.
17. Умови праці.
18. Вимірювання праці.
19. Аналіз трудових процесів і затрат робочого часу.
20. Класифікація затрат робочого часу.
21. Методи аналізу затрат робочого часу.
22. Призначення та класифікація нормативів праці.
23. Трудомісткість продукції.
24. Виробнича структура та її види.
25. Сутність і види виробничих циклів.
26. Розрахунок тривалості виробничого циклу простого процесу.
27. Організація основних робочих процесів та основні вимоги до організації виробничих процесів в рослинництві.
28. Сівозміни та структура посівної площі.
29. Організація кормової бази.
30. Організація овочівництва.
31. Організація садівництва і виноградарства.
32. Особливості організації і оплати праці в рослинництві.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Організація відтворення стада, структура стада, оборот стада.
2. Організація скотарства.
3. Організація свинарства.
4. Організація птахівництва.
5. Організація вівчарства.
6. Транспортне обслуговування.

7. Матеріальне обслуговування виробництва.
8. Виробнича інфраструктура.
9. Забезпечення виробництва технологічним оснащенням.
10. Ремонтне обслуговування устаткування.
11. Енергетичне забезпечення виробництва.
12. Сутність і умови вибору організаційного методу.
13. Організація не потокового виробництва.
14. Партіонний метод обробки.
15. Потокове виробництво.
16. Автоматизоване виробництво.
17. Якість продукції.
18. Контроль якості та випробування продукції.
19. Конкурентоспроможність продукції.
20. Особливості організації і оплати праці в тваринництві.
21. Організація виробництва молока.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бахтінова А.П., Гиль О.О., Гришина Л.О. Організація виробництва: практикум: навчальний. Львів: Новий Світ-2000, 2008.216с.
2. Березівський П.С., Михалюк Н.І. Організація виробництва в аграрних формуваннях: навч.посібник. К: Центр навчальної літератури, 2005.560с.
3. Васильков В.Г. Організація виробництва:навч.посібник. К.:КНЕУ,2005.524с. .
4. Пасічник В.Г., Акуліна О.В. Організація виробництва: Навчальний посібник. Київ:Центр навчальної літератури,2005.-248с.

Допоміжна

- 5.Андрійчук В.Г.Економіка аграрних підприємств: підручник . К.:ІЗМІХ, 1996. 512 с.
- 6.Данюк В.М. Нормування праці:підручник. К.: 1995.208с.
- 7.Ільчук М.М., Іщенко Т.Д. Підприємницька діяльність та агробізнес: підручник. К.: Вища освіта, 2006. 543 с.
- 8.Мосіюк П.О. Економіка і організація аграрного сервісу. К.: УААН, 2001.
- 9.Тарасенко С.Г. Організація сільськогосподарського виробництва: Підручник/ С.Г.Тарасенко. –К.: ФАДА,ЛТД, 2000. 446 с.
- 10.Шкільов О.В. Організація виробництва і підприємницької діяльності в сільськогосподарських підприємствах: підручник. К.: Урожай, 1997. 336с.
- 11.Сизоненко В.О. Підприємництво: підручник. К.: Вікар, 1999. 438 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітньо-інформаційний портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри менеджмент.
4. Internet.